

ISSN: 2466-3247

COBISS.SR-ID 219373324

PREVENTIVNA PEDIJARIJA

Časopis Udruženja za preventivnu pedijatriju Srbije

VI KONGRES UDRUŽENJA ZA PREVENTIVNU PEDIJARIJU SRBIJE

sa međunarodnim učešćem

I REGIONALNA KONFERENCIJA PREVENTIVNE PEDIJARIJE JUGOISTOČNE EVROPE

Beograd, 12.–14. april 2019.

KNJIGA SAŽETAKA

PREVENTIVE PAEDIATRICS

Journal of the Association of Preventive Paediatrics of Serbia

VI CONGRESS OF THE ASSOCIATION OF PREVENTIVE PAEDIATRICS OF SERBIA

with international participation

FIRST REGIONAL CONFERENCE OF PREVENTIVE PAEDIATRICS OF SOUTHEAST EUROPE

Belgrade, 12.–14. april 2019

BOOK OF ABSTRACTS

Godište 5, April 2019, Supplement 1
Volume 5, April 2019, Supplement 1

Prevenција straha u stomatološkoj praksi iz ugla pedijatrijskog anesteziologa

Marija Stević^{1,2}, Ana Vlaković², Vesna Marjanović^{3,4}, Ivana Budić^{3,4}, Marija Jovanovski-Srceva^{5,6}, Miodrag Milenović^{1,7}, Dusica Simić^{1,2}

¹Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

²Univerzitetska dečja klinika, Beograd, Srbija

³Medicinski Fakultet Univerziteta u Nišu, Srbija

⁴Klinika za Anesteziologiju i Intenzivno lečenje, Klinički centar Niš, Srbija

⁵Medicinski fakultet Univerziteta u Skopju, R. Makedonija

⁶Univerzitetska klinika za Anesteziju, reanimaciju i intenzivno lečenje, Skopje, Makedonija

⁷Klinički Centar Srbije, Urgentni Centar, Beograd, Srbija

Pedijatrijski pacijenti su obično nekooperativni, uplašeni, anksiozni ili pokazuju fizičku otpornost prilikom razdvajanja od roditelja. Još uvek je mnogo dece koja pate od ozbiljnih stomatoloških problema zbog ekstremne anksioznosti i straha od zubara. Midazolam, se već dugi niz godina koristi kao jedan od najsigurnijih i najefikasnijih lekova za sedaciju dece za stomatološke procedure, dijagnostičke metode i medicinske operacije. Sa druge strane, dosta autora opisuju pozitivan sedacijski efekat upotrebom različitih lekova koji se koriste zajedno sa Midazolamom. Dexmedetomidine (DEX) je visoko selektivni α -2 agonist adrenoreceptora koji obezbeđuje sedaciju, anksiolizu i analgetske efekte bez respiratorne depresije, posebno kod pedijatrijskih pacijenata. Melatonin (hormon hipofize) ima nekoliko prednosti koje uključuju hipnotički, anksiolitički, sedativni i anti-inflamatorni efekat. Pre upotrebe sedacije značajno je ispitati veličinu tonzila, i disajni put kod dece da bi se smanjila incidenca komplikacija. Svakako, u svim studijama se novodi da treba izbegavati jelo 6h i vodu 4h pre premedikacije.

Zdrava ishrana malog deteta – perspektiva dečjeg stomatologa

Dejan Marković, Ana Vuković

Stomatološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Klinika za Dečiju i preventivnu stomatologiju, Beograd, Srbija

Savremene smernice u dečjoj stomatologiji preporučuju odvikavanje deteta od dojenja do prvog rođendana, kao obeshrabrivanje dojenja na zahtev i noćnih podoja, zbog smanjenja rizika za nastanak karijesa. Sa druge strane, pedijatrijske i nutricionističke preporuke idu u korist kontinuiranog dojenja i dojenja na zahtev, čak i posle druge godine deteta. Iako su benefiti dojenja po zdravlje majke (bolji postporodajni oporavak, smanjenje rizika za gojaznost, osteoporozu, karcinom dojke i jajnika) i po zdravlje deteta (smanjenje rizika za hronična respiratorna oboljenja, akutni otitis, alergije, dijabetes melitus, leukemije, atopični dermatitis, gojaznost i sindrom iznenadne smrti novorođenčeta) dobro poznati među zdravstvenim radnicima – ipak razmimoilaženje u preporukama i dalje perzistira i predstavlja veliki javno zdravstveni problem, jer majke nisu u mogućnosti da dobiju jasna i precizna uputstva vezano za ishranu deteta u ranom periodu.

Karijes ranog detinjstva (KRD) spada u grupu hroničnih nezaraznih oboljenja koje obuhvata 621 miliona dece globalno. KRD deli etiologiju sa drugim hroničnim bolestima, a to je neadekvatna ishrana i neadekvatan stav prema sopstvenom zdravlju tj. neadekvatno održavanje oralne higijene. Prevencija KRD i obuka o adekvatnom higijensko dijetelskom režimu u najmlađem uzastu može imati dalekosežne pozitivne posledice po oralno i opšte zdravlje osoba.

Cilj rada i predavanja je diskusija i pregled literature vezano za povezanost dojenja i KRD, kako bi se roditeljima dale konzistentne, precizne i usaglašene preporuke o načinu ishrane malog deteta.

Naučni dokazi koji povezuju dojenje i KRD

Majčino mleko ima viši sadržaj ugljenih hidrata, a niži sadržaj kalcijuma, fosfora i proteina u poređenju sa kravljim mlekom, što je sugerisalo potencijalni kariogeni potencijal. Uprkos prisustvu fluorida u tragovima, kariogeni potencijal majčinog mleka je dokazan u nedavnim in vitro studijama. Takođe postoje i epidemiološka istraživanja koja su ukazala na veću učestalost karijesa kod dece koja su dojena posle 12-og meseca. American Academy of Pediatric Dentistry (AAPD) smatra da je više od 7 podoja tokom dana ili noći visok rizik za nastanak KRD. Zbog toga se prema ovim preporukama smatra poželjnim odvikavanje od dojenja u periodu od 12 do 14 meseci života.

Naučni dokazi koji oponiraju vezi dojenja i KRD

Eksperimentalna istraživanja su pokazala da se u majčinom mleku nalaze elementi odbrane kao što su lizozimi, laktoferini, oligosaharidi i salivarni IgA antitela, koja omogućavaju sprečavanje infekcija u neonatalnom periodu i istovremeno onemogućavaju kolonizaciju usne duplje kariogenim mikroorganizmima. Takođe, veoma bitna fiziološka karakteristika procesa dojenja je da je majčino mleko pri konstantnom pokretu, krećući se od zadnje ivice nepca gde je pozicionirana areola mamme ka ždreću – na taj način se sprečava kupanje površina zuba u tečnosti koja može biti potencijalno kariogena. Veliki metodološki nedostatak istraživanja koja su se bavila uticajem dojenja na nastanak KRD nisu pravila razliku između različitih tipova dojenja – isključivo, na zahtev, noćno, dopunsko, produženo. Posebno pitanje se odnosi na definiciju šta predstavlja produženo dojenje.